

สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี

วันที่ 19 สิงหาคม 2568

ประเด็นเศรษฐกิจ และกระทรวงการคลัง

1. เรื่อง การออกพันธบัตรเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน)

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ ให้สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) (สพพ.) ดำเนินการกู้ยืมเงินโดยการออกพันธบัตรเพื่อสังคมเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ของ สพพ. วงเงิน 1,000 ล้านบาท ตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

1. การเสนอคณะรัฐมนตรีขอความเห็นชอบการกู้ยืมเงินโดยการออกพันธบัตร เพื่อสังคม (Social Bond) เพื่อปรับโครงสร้างหนี้ของสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) (สพพ.) วงเงิน 1,000 ล้านบาท ในคราวนี้เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการกู้เงินระยะสั้น (ปัจจุบันเหลืออายุ 1 ปี โดยสิ้นสุดสัญญาในวันที่ 27 กันยายน 2569) เพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการพัฒนาถนนหมายเลข 11 (R11) ช่วงครกข้าวตอ - บ้านโนนสะหวั่น - สานะคาม - บ้านวัง - บ้านน้ำสั่ง และโครงการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย - ลาว แห่งที่ 5 (บึงกาฬ - บอลิคำไซ) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2561 และวันที่ 24 ธันวาคม 2562 ซึ่งปัจจุบันโครงการทั้งสองโครงการมีอายุเงินตามสัญญาที่ สพพ. ปล่อยกู้ให้กับ สปป. ลาว คงเหลืออยู่ที่ 18 ปี (สิ้นสุดปี 2586) และ 24 ปี (สิ้นสุดปี 2592) ตามลำดับโดยการออกพันธบัตรอายุ 10 ปี ในคราวนี้จะเป็นการบริหารความเสี่ยงที่เกิดจากความไม่สอดคล้องของอายุเงินที่ สพพ. กู้จากสถาบันการเงิน/ออกตราสารหนี้ และอายุเงินตามสัญญาที่ สพพ. ปล่อยกู้ให้กับประเทศเพื่อนบ้าน (Maturity Mismatch) และอัตราดอกเบี้ยคงที่ตลอดอายุพันธบัตรยังช่วยลดความเสี่ยงจากความผันผวนของต้นทุนเงินด้วย ทั้งนี้ พันธบัตรที่ สพพ. จะออกในครั้งนี้ วัตถุประสงค์เพื่อปรับโครงสร้างหนี้เงินกู้ที่นำไปใช้ในการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน สำหรับโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคม จึงเข้าข่ายที่จะออกพันธบัตรเพื่อสังคม (Social Bond) ได้ ซึ่งพันธบัตรดังกล่าวนับเป็นผลิตภัณฑ์ทางการเงินในกลุ่มพันธบัตรเพื่อสิ่งแวดล้อม สังคม และความยั่งยืน (ESG Bond) ที่มีความต้องการจากนักลงทุนสูงทำให้ตลาดตราสารหนี้ของไทยมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้ออกพันธบัตรเพื่อสังคม (Social Bond) มีขั้นตอนในการดำเนินการต่าง ๆ มากกว่าการระดมทุนตามปกติ เช่น การจัดทำกรอบการระดมทุนที่สอดคล้องกับมาตรฐานและหลักเกณฑ์สากล และการตรวจสอบและรับรองกรอบการระดมทุนจากผู้สอบทานภายนอก โดยการออกพันธบัตรครั้งนี้เป็นการออกพันธบัตรครั้งที่สองของ สพพ. ต่อเนื่องจากการออกพันธบัตรครั้งแรกของ สพพ. มูลค่ารวม 1,000 ล้านบาท เพื่อปรับโครงสร้างหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ สพพ. กู้จากสถาบันการเงิน ภายในประเทศเพื่อรองรับโครงการที่ สพพ. ปล่อยกู้ให้กับ สปป. ลาว รวม 7 โครงการ เมื่อปี 2562 โดย สพพ. แจ้งว่าที่ผ่านมา สพพ. สามารถจัดเก็บหนี้ตามสัญญาจากประเทศเพื่อนบ้านที่กู้เงินจาก สพพ. ได้ครบถ้วนตามกำหนดทุกสัญญา และการออกพันธบัตรในครั้งนี้เป็นการออกพันธบัตรเพื่อสิ่งแวดล้อม สังคม และความยั่งยืน (ESG Bond) ครั้งแรกของ สพพ. ดังนั้น จึงเป็นโอกาสที่ สพพ. จะได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง (Market Principles) ซึ่งจะเพิ่มโอกาสในการระดมทุนในอนาคต ตลอดจนเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินนโยบาย

ด้านความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และสอดคล้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานด้านความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาต่าง ๆ เช่น ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency : JICA) และธนาคารโลก (World Bank)

2. แผนการออกพันธบัตรเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ของ สพพ. ประเภทสังคม ที่เสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในคราวนี้ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (คพพ.) ในคราวประชุมครั้งที่ 2/2567 เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 และอยู่ในแผนการบริหารหนี้สาธารณะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2567 ด้วยแล้ว ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงคมนาคม สำนักงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาแล้ว เห็นชอบ/ไม่ขัดข้อง โดยสำนักงบประมาณแจ้งว่าการออกพันธบัตรเพื่อสังคมไม่ก่อให้เกิดภาระงบประมาณเพิ่มขึ้น ส่วนธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่าการออกพันธบัตรเพื่อสังคม (Social Bond) จะเป็นการช่วยพัฒนาตลาดการเงินและเพิ่มทางเลือกในการลงทุนให้กับนักลงทุน อย่างไรก็ตาม สพพ. ควรพิจารณาการกู้ยืมเงินอื่นประกอบ เพื่อรองรับกรณีที่ตลาดการเงินมีความผันผวนสูงด้วย

2. เรื่อง โครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปรัง ปี 2568 และโครงการสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปีและส่งเสริมการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ปีการผลิต 2568/69

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติและเห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) เสนอ ตามความเห็นของสำนักงบประมาณ ดังนี้

1. อนุมัติผ่อนปรนการยกเว้นการไม่ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2566 (เรื่อง การจัดทำมาตรการ/โครงการเพื่อสนับสนุนหรือให้ความช่วยเหลือเกษตรกร) ในกรณีให้ทุกหน่วยงานหลักเล็งการดำเนินการในลักษณะการให้เงินอุดหนุน ช่วยเหลือ ชดเชย หรือประกันราคาสินค้าเกษตร โดยตรงแก่เกษตรกร เฉพาะสินค้าข้าว สำหรับการดำเนินการมาตรการ/เพื่อสนับสนุนหรือให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและภาคเกษตรในโอกาสต่อไป เห็นควรให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2566 ในการพิจารณาดำเนินมาตรการหรือโครงการในลักษณะที่เป็นการสนับสนุนการเพิ่มระดับผลผลิต (Productivity) ของภาคการเกษตร การพัฒนาภาคเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานอย่างเคร่งครัด เพื่อให้การดำเนินการมาตรการและโครงการในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ

2. เห็นชอบโครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปรัง ปี 2568 (โครงการฯ นาปรัง ปี 2568) และโครงการสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี และส่งเสริมการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ปีการผลิต 2568/69 (โครงการฯ นาปี ปีการผลิต 2568/69) และใช้เงินทุนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สำรองจ่ายการดำเนินงานตามโครงการ ทั้ง 2 โครงการภายในกรอบวงเงินทั้งสิ้น 45,190.85 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) โครงการฯ นาปรัง ปี 2568 ภายในกรอบวงเงิน 7,284.65 ล้านบาท เฉพาะปี 2568 เท่านั้น

(2) โครงการฯ นาปี ปีการผลิต 2568/69 ภายในกรอบวงเงิน 37,906.20 ล้านบาท ซึ่งในการดำเนินโครงการทั้ง 2 โครงการดังกล่าว ขอให้รัฐบาลรับภาระชดเชยอัตราต้นทุนเงินให้ ธ.ก.ส. ในอัตราต้นทุนทางการเงินของ ธ.ก.ส. ประจำปีไตรมาส บวก 1 โดยให้มีการปรับเปลี่ยนอัตราต้นทุนทางการเงินตามอัตราที่แท้จริงทุกไตรมาส เช่นเดียวกับการชดเชยโครงการประเภทเงินสำรองจ่ายโครงการอื่นๆ ที่ผ่านมาของรัฐบาล ทั้งนี้ การปรับลดอัตราค่าชดเชยต้นทุนเงินทั้ง 2 โครงการข้างต้น เนื่องจากค่าชดเชยต้นทุนเงินใช้

อัตราต้นทุนทางการเงินของ ธ.ก.ส. ประจำปีไตรมาส บวก 1 ปัจจุบัน ณ 30 มิถุนายน 2568 เท่ากับ 2.02 บวก ค่าดำเนินการ 1 รวมเป็น 3.02% แต่ ธ.ก.ส. พิจารณาโดยใช้อัตราต้นทุน ณ 31 มีนาคม 2568 เท่ากับ 2.05 บวกค่าดำเนินการ 1 รวมเป็น 3.05% โดยค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นและเป็นภาระต่องบประมาณนั้น ให้ ธ.ก.ส. จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีตามความจำเป็นเหมาะสมและภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงตามขั้นตอนต่อไป

สาระสำคัญ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) ขอเสนอโครงการฯ นาปรัง ปี 2568 และโครงการฯ นาปี ปีการผลิต 2568/69 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ขอยกเว้นการไม่ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2566 ดังกล่าวข้างต้นในกรณีให้ทุกหน่วยงานหลักเลี่ยงการดำเนินการในลักษณะการให้เงินอุดหนุน ช่วยเหลือ ชดเชย หรือ ประกันราคาสินค้าเกษตรโดยตรงแก่เกษตรกรโดยเฉพาะสินค้าข้าว เนื่องจากเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเดือดร้อนจากปัญหาราคาข้าวตกต่ำ ขาดสภาพคล่องทางการเงิน และต้นทุนการผลิตราคาสูงขึ้น

2. โครงการฯ นาปรัง ปี 2568 และโครงการฯ นาปี ปีการผลิต 2568/69 ที่ กษ. เสนอในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานในลักษณะเช่นเดียวกับโครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2567/68 (อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีมติคณะรัฐมนตรียังไม่เคยให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ผู้ปลูกข้าวนาปรังในลักษณะนี้) โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

หัวข้อ	โครงการฯ นาปรัง ปี 2568	โครงการฯ นาปี ปีการผลิต 2568/69
วัตถุประสงค์	เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและส่งเสริมให้เกษตรกรมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพลดค่าใช้จ่ายในการเพาะปลูกข้าว รวมถึงสนับสนุนให้เกษตรกรมีแรงจูงใจในการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของการผลิตข้าว	
กลุ่มเป้าหมาย	เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรประมาณ 5.491 ล้านครัวเรือน	
	0.861 ล้านครัวเรือน	4.63 ล้านครัวเรือน
วิธีการให้ความช่วยเหลือ	เกษตรกรจะได้รับเงินช่วยเหลือไร่ละ 1,000 บาท ครัวเรือนละไม่เกิน 10 ไร่หรือครัวเรือนละไม่เกิน 10,000 บาท โดย ธ.ก.ส. จะโอนเงินช่วยเหลือเข้าบัญชีเงินฝากของเกษตรกรที่ได้รับสิทธิ	
ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ระยะเวลาโครงการฯ ตั้งแต่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2568 ระยะเวลาจ่ายเงินช่วยเหลือ หลังจากคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการ ธ.ก.ส. มีมติเห็นชอบจนถึงวันที่ 30 กันยายน 2568	ระยะเวลาโครงการฯ ตั้งแต่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบถึงวันที่ 30 กันยายน 2569 ระยะเวลาจ่ายเงินช่วยเหลือ หลังจากคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการ ธ.ก.ส. มีมติเห็นชอบจนถึงวันที่ 30 กันยายน 2569
วงเงินโครงการ	7,286.77 ล้านบาท แบ่งเป็น (1) วงเงินที่จ่ายให้เกษตรกร 7,066.92 ล้านบาท จำแนกเป็น (2.1) ค่าชดเชยต้นทุนเงินตาม (1) ที่ร้อยละ 3.05ต่อปี ² (7,066.92 ล้านบาท x ร้อยละ 3.05) คิดเป็นวงเงิน 215.54 ล้านบาท	37,917.23 ล้านบาท แบ่งเป็น (1) วงเงินสนับสนุนเพื่อเป็นค่าบริหารจัดการ 36,772.52 ล้านบาท (ประมาณการพื้นที่ที่ได้รับสิทธิ 36.77 ล้านไร่) (2) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรวม 1,144.71 ล้านบาท จำแนกเป็น (2.1) ค่าชดเชยต้นทุนเงินตาม (1) ที่ร้อยละ 3.05ต่อปี ² (36,772.52 ล้านบาท x ร้อยละ 3.05) คิดเป็นวงเงิน 1,121.56 ล้านบาท

	(2.2) ค่าบริหารจัดการโครงการ วงเงิน 4.31 ล้านบาท (5 บาท/ครัวเรือน 0.861 ล้านครัวเรือน)	(2.2) ค่าบริหารจัดการโครงการ วงเงิน 23.15 ล้านบาท (5 บาท/ครัวเรือน 4.63 ล้านครัวเรือน)
ภาระทางการคลัง	การดำเนินโครงการดังกล่าว ใช้เงินงบประมาณ 45,204 ล้านบาท โดยขอให้กระทรวงพาณิชย์ กษ. กระทรวงการคลัง และสำนักงานงบประมาณ จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 คืบ ธ.ก.ส. เต็มจำนวน และให้นำค่าใช้จ่ายที่ถูกปรับลดจากที่ธนาคารเสนอเป็นส่วนหนึ่งในการปรับตัวชี้วัดทางการเงินที่เกี่ยวข้องตามบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ เพื่อบวกกลับเป็นรายได้ทางบัญชีสำหรับการคำนวณการจัดสรรกำไรสุทธิ และแยกบัญชีการดำเนินงานตามโครงการนี้ ออกจากการดำเนินงานปกติภายใต้ระบบบัญชีธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account : PSA)	

ทั้งนี้ คณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ [รองนายกรัฐมนตรี (นายพิชัย ชุณหวชิร) เป็นประธาน] ในคราวประชุมครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2568 ได้มีมติเห็นชอบด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เห็นควรมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ ธ.ก.ส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำระบบหรือกลไกในการตรวจสอบที่มีมาตรฐาน เพื่อให้สามารถรวบรวมข้อมูลได้อย่างถูกต้องและทันสถานการณ์ รวมทั้งบูรณาการข้อมูลการลงทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว จำนวนเกษตรกร จำนวนพื้นที่เพาะปลูก ราคาซื้อขายในตลาด ปริมาณผลผลิตต่อไร่ ต้นทุนการผลิตต่อไร่ เพื่อจัดทำอัตราการช่วยเหลือเกษตรกรให้มีความเหมาะสมตามความจำเป็น ข้อมูลเกษตรกรไม่ตกหล่นและไม่ซ้ำซ้อนในทุกมิติ โดยดำเนินการในพื้นที่ที่อนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2556 รวมทั้งการปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี ตลอดจนจัดทำระบบการรายงาน การติดตาม และการประเมินผลสัมฤทธิ์ และประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับจากการดำเนินโครงการ เพื่อให้มีข้อมูลในการบริหารงานอย่างถูกต้องครบถ้วน และการกำหนดนโยบายภาครัฐที่เหมาะสมและยั่งยืนต่อไป

ที่มา : สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล <http://www.thaigov.go.th>

จัดทำโดย : กลุ่มงานนโยบายและเศรษฐกิจจังหวัด สำนักงานคลังจังหวัดลำปาง

สรุปการประชุมมติ ค.ร.ม.
วันที่ 19 ส.ค. 2568